

Guide til malerarbejde

Af Erik Jensen - Juli 2012

Jeg er efterhånden blevet spurgt en del gange om tips til malerarbejde, så nu tog jeg mig sammen og lavede denne billedguide af en tanklakering. Det kunne i princippet være en hvilken som helst knallertstump - princippet er det samme, men tanken er nok den del der kræver den bedste finish.

Det skal understreges at jeg ikke er professionel, og at fremgangsmåden "blot er min måde", og også tænkt således at de fleste har mulighed for at spraylakere ud fra guiden.

Et pænt resultat kræver selvfølgelig lidt håndelag i at føre sprøjte eller spraydåse så man lægger et ensartet lag uden at lave løbere. Gentagne lag grundmaling er god øvelse i dette da grunderen altid skal slibes inden næste påføring. Et nogenlunde støvfrit (og vindstille) sted at male er også en vigtig ting.

Og frem for alt så kræver et godt resultat **meget store mængder af tålmodighed!!!** - et strøg for meget med pudseklodsens for at fjerne den sidste prik i spartelmassen kan resultere i "en grim flad plet" på det færdige emne. Som tommelfingerregel kan man sige at "der er ingen ridser der forsvinder i slutlakeringen - tvært imod virker det som et forstørrelsesglas på selv de mindste fejl i grundarbejdet"...

Punkt et er en grundig afrensning! Til de fleste emner er en ikke for grov sandblæsning at foretrække. Alternativet er - som denne tank - afrensning med lakfjerner og efterfølgende afpudsning.

Har tanken indvendig rust er det også på dette stadie at det er mest hensigtsmæssigt at afsyre. Som rustfjerner fungerer Faktas kaffemaskineafkalker fint. Det indeholder fosforsyre som æder rusten. 2 liter fyldes i tanken og der fyldes **helt** op med vand. Efter 1 -2 døgn bør rusten være væk og tanken tømmes og skal tørre uden at man skyller efter med vand. da det omgående vil starte en ny rustproces! Efter tørring kan tanken uden problemer vaskes ud med vand og evt. benzin med rigeligt totaktolie.

Så er det tid til et grundigt rusteftersyn: Bærer tanken præg af gravrust nogen steder som kan give mulighed for at der kommer benzindampe ud. Denne havde et lille sted fra en gammel skade som jeg valgte at banke en lille bule i for så at fylde den op med sølvlodning.

Er der dybe buler (dybere end 3-4mm) så bør de trækkes ud hvis det er muligt. Jo tyndere lag spartelmasse, jo bedre!!!

Min barnelærdom siger at man ikke spartler på rå metal, så næste step er et lag spraygrunder på den bulede tank. Grunderen jeg bruger er fra Motip og hedder Spray Putty (med undertitlen Rostschutzgrundierung) altså en fyldende grunder med rustbeskyttelse som er rigtig god at slibe bagefter. Motip produkterne er acrylbaserede ligesom "rigtig autolak" - der er også andre fabrikater i acryllakker på markedet feks Multona, men forsøg endelig ikke med "de billige fra byggemarkedet" - der er alle chancer for at det hele "koger op" Bemærk at tankstudsene er afdækket helt ned til tanken så længe jeg grundmaler!!!

Så er det tid til spartelmassen. Den skal som regel lægges på af flere gange for at få nok på til en "tankrunding" - de har det med at blive flade midt på!

Så skal der laves facon. En ikke for slidt grovfil/karosserifil er god til at tage det grove overskudsspartel. Herefter er det slibeklods med korn 100 eller deromkring. Slib ude fra kanterne til der ingen overgang kan ses/mærkes og vær opmærksom på ikke at tage for meget på midten så spartlingen bliver "flad". Bemærk at slibeklodsens er en vigtig detalje! Man **kan** bare ikke lave faconslibning med et løst stykke sandpapir i hånden!

Fyld evt. efter med spartelmasse og slib igen indtil udspartlingerne har den HELT rigtige facon.
Bemærk: Spartelmassen er typisk polyesterbaseret og kan opsuge fugt - derfor KUN tørslibning på spartelmasse...

Så er det tid til endnu en gang spraygrunder, og hov: Det kom vist en lille bule frem som lige måtte spatles efterfølgende.
Nu kan der så slibes med ca korn 240 eller finere for at fjerne ujævnheder. Spray og slib igen og igen indtil overfladen står helt "bling bling". Der kan med fordel vandslibes når spartelmassen er "lukket inde".

I bedste brødrene Price stil har jeg dog snydt lidt og i stedet for de mange tynde lag Spray Putty fik min tank lige en gang rigtig sprøjtespartel der fylder lidt mere:
Sidste lag grunder skal stå uden synlige ujævnheder, overgange eller buler og vandslibes forsigtigt med omkring korn 1200 UDEN at slibe igennem grunderen så overfladen er "glat som nonnemaveskind".

Et tip er at spotte småfejl mens grunderen stadig er våd (og blank), og ellers kan meget ses på den tørre slebne overflade fordi sandpapiret ikke "kommer ned i hullerne".

Så skal der lakeres. Her hopper jeg så fra spraydåserne, men det kunne lige så godt udføres med en metallic spraylak beregnet til overlakering.

Bundfarven males på i et ensartet lag uden støvkorn og løbere.

Bemærk at nu males tankstudsens med (dog uden at male op på fladen hvor pakningen skal lukke tæt)

Dagen efter får metallakken første gang klarlak Uden der er slebet på metallakken... Dette er så lige et af mine forsøg på at ramme Candy Blue så lakken her er tonet blå.

Lakken slibes let med korn 12-1500 så der ikke "står for mange toppe" og så skal der transfers på. De skal IKKE monteres i sæbevand som man tit hører, men i vand med en enkelt dråbe sæbe som lige er nok til at bryde vands overfladespænding. Vand og luftbobler presses ud, og så skal tanken gerne ligge en uges tid et lunt sted og "dampe af".

Så skal transfersene (og resten af tanken) have et MEGET TYNDT lag klarlak. Forsøger man at lægge et tykt lag lak på plasttransfersene vil lakken typisk trække sig sammen og lave nogle runde fordybninger som ligner det profferne kalder "siliconeøjne".

Så finslibes der igen. Her havde jeg lige et enkelt "korn" under transferset som blev slebet igennem. Dette er ikke noget problem - en sort tusch før sidste lag lak gør skaden usynlig.

Sidste vandslibning laver jeg med korn 1500 -2000 og sliber til omkring 50% af overfladen er mat. Det plejer at give en glat slutlakering uden at man risikerer at slibe igennem det tidligere laklag.

Slutlakeret og FÆRDIG.....

Og nu vil nogen sikkert mene at det lyder lidt omstændigt... Det er det også! En tanklakering incl. tørretider tager mig 2-3 uger, og økonomien i en opgave som denne med sprayprodukter ligger vel på omkring 600 kr til maling, spartelmasse og slibepapir men plus transfers.

Jeg har ingen erfaring med holdbarhed af klarlak på spray med de moderne benzintyper, og bruger derfor selv 2K acryllakker som skal påføres med sprøjtepistol, så har man adgang til trykluft kan jeg kun anbefale at anskaffe en lille sprøjtepistol. Den lille jeg viser på et af billederne er købt på et stumpe marked for 250 kr. Den har 1.2mm dyse hvilket er rigtig fint til "vores små emner". Til gengæld skal lakkerne indkøbes i noget større mængder (læs højere priser). Der findes også 2K klarlak i Motips Color Magic serie. Den bør være holdbar, men jeg har ikke selv erfaring med den.

Sprayprodukterne er købt hos Efarvehandel.dk hvor et udvalg kunne se således ud.

"Proffprodukterne" er fra Egå Farve og Lak.

God fornøjelse.